

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра селекції, насінництва і генетики

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
“СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР”**

26 квітня 2022 року

ПОЛТАВА – 2022

Добрянська Н.А., Хом'як М.М., Даньків В.Я. ПЕРСПЕКТИВНІ СОРТИ ГРЯСТИЦІ ЗБІРНОЇ В УМОВАХ ПЕРЕДКАРПАТТЯ	70
Коновалова В.М., Тищенко А.В., Боровик В.О. ЗАЛЕЖНІСТЬ ВРОЖАЙНОСТІ КОНДИЦІЙНОГО НАСІННЯ СОРТІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО ВІД ПОЛЬОВОЇ СХОЖОСТІ ЗА РІЗНИХ УМОВ ЗВОЛОЖЕННЯ	73
Сябрук Т.А., Коновалова В.М., Мануйленко О.В. ПРОДУКТИВНІСТЬ НОВИХ СОРТІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД УМОВ ЗВОЛОЖЕННЯ В ЗОНІ ПОСУШЛИВОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	76
Барат Ю.М., Лопушенко Н.С. ВПЛИВ МІКРОДОБРИВА БІОФІЛД НА УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ	79
Шакалій С.М., Дутко В.С., Черевко В.В. ВПЛИВ СХЕМИ ПОСАДКИ БУЛЬБ КАРТОПЛІ НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ	82
Ласло О.О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАСІННЄВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ВПЛИВУ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ	84
Міленко О.Г., Горбач С.Б., Соломон Ю.В. ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА ВРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ СОЇ	86
Тимошенко С.В. УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ НАСІННЯ	89
Педченко І.О. ПРОДУКТИВНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ В УМОВАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	92
Соляник В.А. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ НА ПОЛТАВЩИНІ	95
Бєлова Т.О., Гарах Л.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ НАПЕРСТЯНКИ ШЕРСТИСТОЇ НА ЛІКАРСЬКУ СИРОВИНУ	98
Лишко С.В. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ЗЕРНА СОРТІВ ПРОСА ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	101
Морозов А.В. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДІВ СОРГО ЗЕРНОВОГО ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОТЕХНІЧНИХ ФАКТОРІВ	103
Пожар В.В. ДОБІР ГІБРИДІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОНЯШНИКУ	106
Молдован Ж.А., Молдован В.Г. ОЦІНКА ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТІВ СОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ЗАХІДНОГО	109

ВПЛИВ МІКРОДОБРИВА БІОФІЛД НА УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ

Барат Ю.М., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук

Лопушенко Н.С., здобувач вищої освіти СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет

На сьогоднішній день актуальним залишається застосування комплексних біопрепаратів у сортових технологіях вирощування польових культур, у тому числі і пшениці м'якої озимої. Дані препарати впливають на обмін речовин рослинного організму, а також забезпечують приріст урожайності, зміцнюють імунітет до шкідливих чинників середовища та покращують якість продукції [1-3, 8-9].

Дана група препаратів має свої особливості. Так, застосування таких препаратів під час передпосівної обробки насіння прискорює розвиток кореневої системи рослин і проводиться така обробка, в основному, разом із протруйниками перед сівбою. Обприскування посівів сільськогосподарських культур підвищує механізм їх дії у період вегетації [4, 6-7].

Тому метою наших досліджень було вивчення урожайності сортів пшениці м'якої озимої Сагайдак, Наснага, Мирлена залежно від обробки комплексним мікродобривом Біофілд в умовах ТОВ «Залісся – 2007» Миргородського району Полтавської області протягом 2019-2021 року.

В умовах даного господарства було проведено сімбу досліджуваних сортів пшениці м'якої озимої насінням першої генерації за варіантами досліду:

1. Без добрив (контроль);
2. Протруювання насіння пшениці м'якої озимої мікродобривом Біофілд (0,5 л/т);
3. Протруювання насіння мікродобривом Біофілд (0,5 л/т) + обприскування посівів пшениці м'якої озимої у фазі виходу в трубку (1 л/га).

Облік врожайності здійснювали відповідно загальноприйнятих методик. Попередник протягом досліджень – соя у польовій сівозміні. Досліди мали відповідно облікову площу ділянки 25 м². Повторність була чотириразова.

Математичний аналіз результатів польових дослідів проводили відповідно за програмою дисперсійного аналізу із застосуванням комп'ютерної програми та згідно методик Б.А. Доспехова [5].

За результатами досліджень урожайність пшениці озимої у 2019 році була більшою і становила за варіантами обробки по сортах відповідно: сорт Мирлена – 5,56-5,83 т/га; сорт Наснага – 6,14-6,39 т/га; сорт Сагайдак – 6,58-6,87 т/га.

У 2019 році за сортовими властивостями (фактор А) по варіанту без обробки сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували за урожайністю сорт Мирлену (5,56 т/га), але суттєво за даною ознакою не відрізнялися між собою (6,14 та 6,58 т/га відповідно).

За варіантом протруювання препаратом Біофілд спостерігалася аналогічна ситуація – між сортами пшениці озимої за урожайністю відмічена суттєва різниця: сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували сорт Мирлену (5,67 т/га), але між ними істотної різниці не було (6,26 і 6,72 т/га відповідно).

За варіантом протруювання + обприскування мікродобривом також сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували за урожайністю сорт Мирлену (5,83т/га), але суттєво за даною ознакою не відрізнялися між собою (6,39 та 6,85т/га відповідно).

За варіантами обробки (фактор В) у всіх сортів пшениці озимої варіант обробки протруювання + обприскування істотно перевищував контроль (НІР₀₅ = 0,22 т/га). У решти варіантів досліду суттєвої різниці не виявлено.

Урожайність сортів пшениці озимої у 2020 році була найменшою і залежно від варіанту обробки варіювала таким чином: сорт Мирлена – 4,35-4,62т/га; сорт Наснага – 4,98-5,28 т/га; сорт Сагайдак – 5,35-5,62 т/га.

За фактором А по варіанту без обробки також сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували за урожайністю сорт Мирлену (4,35 т/га), але суттєво за даною ознакою не відрізнялися між собою (4,98 та 5,35 т/га відповідно).

За варіантом протруювання препаратом Біофілд спостерігалася аналогічна ситуація – між сортами пшениці озимої за урожайністю відмічена суттєва різниця: сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували сорт Мирлену (4,51 т/га), але між ними істотної різниці не було (5,14 і 5,44 т/га відповідно).

За варіантом протруювання + обприскування мікродобривом також сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували за урожайністю сорт Мирлену (4,62т/га), але суттєво за даною ознакою не відрізнялися між собою (5,28 та 5,62 т/га відповідно).

За фактором В також у всіх сортів пшениці озимої варіант обробки протруювання + обприскування істотно перевищував контроль (НІР₀₅ = 0,20т/га). У решти варіантів досліду суттєвої різниці не виявлено.

Урожайність пшениці озимої у 2021 році була дещо більшою, порівняно із 2020-тим роком, і становила по сортах відповідно: сорт Мирлена – 4,78-5,15т/га; сорт Наснага – 5,46-5,77 т/га; сорт Сагайдак – 5,83-6,12 т/га.

За сортовими властивостями (фактор А) по варіанту без обробки сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували за урожайністю сорт Мирлену (4,78т/га), але суттєво за даною ознакою не відрізнялися між собою (5,46 та 5,83т/га відповідно).

За варіантом протруювання препаратом Біофілд спостерігалася аналогічна ситуація – між сортами пшениці озимої за урожайністю відмічена суттєва різниця: сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували сорт Мирлену (4,93 т/га), але між ними істотної різниці не було (5,59 і 5,95 т/га відповідно).

За варіантом протруювання + обприскування мікродобривом також сорти Наснага і Сагайдак істотно перевищували за урожайністю сорт Мирлену (5,15т/га), але суттєво за даною ознакою не відрізнялися між собою (5,77 та 6,12т/га відповідно).

За варіантами обробки (фактор В) у всіх сортів пшениці озимої варіант обробки протруювання + обприскування істотно перевищував контроль ($HP_{05} = 0,25$ т/га). У решти варіантів досліду суттєвої різниці не виявлено.

Таким чином, за роки досліджень за урожайністю пшениці м'якої озимої можна виділити сорт Сагайдак за варіантом обробки мікродобривом Біофілд протруювання + обприскування, яка становила відповідно 6,20 т/га.

Список літературних джерел

1. Баган А.В., Третьяк В.І. Вплив регулятора росту Емістим С на продуктивність пшениці м'якої озимої. *Матеріали науково-практичної інтернет-конференції "Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур"* (30 березня 2021 року, м. Полтава). Полтава: ПДАА, 2021. С. 69-71.

2. Баган А.В., Ярмош Д.І. Вплив регулятора росту Адаптофіт на продуктивність сортів ячменю ярого. *Сучасні аспекти і технології у захисті рослин : матеріали Міжнародної наук.- практи. інтернет-конф. (м. Полтава, 26 листопада 2021 р.)*. Полтава: ПДАА, 2021. С. 32-35.

3. Білітюк А.П., Скуротівська О.В. Регулятори росту у формуванні врожайності. *Захист рослин*. 2000. №10. С. 21-23.

4. Вилов Б., Вилова А. Біостимулятори і вирощування озимої пшениці та ярого ячменю. *Пропозиція*. 2002. №12. С. 66-67.

5. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта. М.: Колос, 1985. 336 с.

6. Міленко О.Г. Вплив агротехнічних факторів на урожайність сої. *Матеріали III науково-практичної інтернет-конференція «Інноваційні аспекти технологій вирощування, зберігання і переробки продукції рослинництва»* (21–22 квітня 2015 року). Полтава. 2015. С. 96–99.

7. Шакалій С.М., Баган А.В., Єщенко В.М., Сенчук Т.Ю. Ефективність елементів біологізації технології вирощування пшениці озимої в Лісостеповій зоні України. *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 112. С. 174-180.

8. Шевніков М.Я., Міленко О.Г., Лотиш І.І. Урожайність сортів сої залежно від елементів технології вирощування. *Вісник ПДАА*. № 3. 2018. С. 15–21.

9. Шевченко А.О., Тарасенко В.О. Регулятори росту в рослинництві – ефективний елемент сільськогосподарських технологій. Стан і перспективи. *Регулятори росту рослин у землеробстві*. К. : Наука, 1998. С. 8-14.